

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Ekonomski
odnosi Slovenije
s tujino**

Avgust 2023

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – avgust 2023

Mesec in leto izdaje: oktober 2023

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod

1	Plačilna bilanca	4
1.1	Plačilna bilanca – tekoči račun	4
	Blagovna menjava	4
	Storitvena menjava	5
	Primarni in sekundarni dohodki	5
1.2	Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun	5

2	Zunanji dolg	6
----------	---------------------	----------

3	Slike in tabele	7
3.1	Plačilna bilanca	7
	Tekoči račun	8
	Finančni račun	11
3.2	Zunanji dolg	13

4	Metodologija	15
4.1	Metodološka pojasnila	15
4.2	Posamezni metodološki poudarki	15
	Izkazovanje neposrednih naložb	15
	Obravnava gotovinskih EUR transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)	16
	Ocena reinvestiranih dobičkov	16

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1

Plačilna bilanca

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

V prvih osmih mesecih 2023 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval presežek v znesku 2,1 mrd EUR, kar je izrazito izboljšanje v primerjavi z 0,6 mrd EUR primanjkljaja v enakem obdobju 2022. **Na izboljšanje salda tekočega računa je najbolj vplivala blagovna menjava** (izboljšanje za 2,2 mrd EUR), k čemur je največ prispeval za 7,4 % nižji uvoz blaga glede na enako obdobje 2022, deloma tudi kot posledica cenovnih gibanj. **Avgusta 2023 se je saldo blagovne menjave po šestih zaporednih mesecih presežka prevesil v 0,1 mrd EUR primanjkljaja**, ki pa je bil za 0,2 mrd manjši kot avgusta 2022. Storitvena menjava je k izboljšanju salda tekočega računa v osmih mesecih leta 2023 glede na enako obdobje leta 2022 prispevala 0,3 mrd EUR. Primanjkljaja primarnih in sekundarnih dohodkov sta se skupaj zmanjšala za 264 mio EUR, pretežno iz naslova primarnih dohodkov. Tudi v zadnjih 12 mesecih je tekoči račun izkazoval presežek (2,1 mrd EUR).

Blagovna menjava

Blagovna menjava je v prvih osmih mesecih 2023 dosegla 0,7 mrd EUR presežka, medtem ko je v enakem obdobju 2022 izkazovala 1,5 mrd EUR primanjkljaja. Na presežek blagovne menjave je največ vplival za 7,4 % nižji uvoz blaga glede na enako obdobje 2022, medtem ko je izvoz blaga ostal na podobni ravni. Izrazit preobrat je predvsem posledica večjega presežka v kategorijah Kemični proizvodi (pretežno Medicinski in farmacevtski proizvodi) ter Stroji in transportne naprave in zmanjšanja primanjkljaja v kategoriji Mineralna goriva in maziva (pretežno električna energija in nafta). Pokritost uvoza z izvozom je znašala 102,5 %.

Z EU, ki predstavlja več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza, je saldo blagovne menjave v prvih osmih mesecih leta 2023 skoraj izravnal (primanjkljaj v znesku 20 mio EUR) medtem, ko je bil v enakem obdobju 2022 primanjkljaj višji za 0,5 mrd EUR. Izvoz v države članice EU je v prvih osmih mesecih 2023 predstavljal 74,8 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta zmanjšal za 2,8 % oz. 0,6 mrd EUR, pri čemer večino predstavlja zmanjšanje izvoza v Italijo. Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 76,8 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2022 zmanjšal za 5,2 % oz. 1,1 mrd EUR. Izstopalo je zmanjšanje uvoza iz Avstrije, Italije in Poljske (skupaj za 1,1 mrd EUR).

Izstopa še za 0,9 mrd EUR večji presežek z Rusko federacijo, s katero se je izvoz povečal za 0,1 mrd EUR, uvoz pa zmanjšal za 0,8 mrd EUR. Podatki o izvozu in uvozu

blaga in storitev po posamičnih državah so na voljo na podatkovnih serijah Banke Slovenije.

Avgusta 2023 je saldo blagovne menjave po šestih zaporednih mesecih presežka prevesil v 0,1 mrd EUR primanjkljaja, ki pa je bil za 0,2 mrd manjši kot avgusta 2022. Izvoz se je zmanjšal za 13,0 %, uvoz pa za 16,6 %.

Storitvena menjava

Presežek storitvene menjave je v prvih osmih mesecih 2023 znašal 2,4 mrd EUR, kar je za 0,3 mrd EUR več kot v enakem obdobju leta 2022. Najvišji pozitivni saldo so dosegle transportne storitve (1,1 mrd EUR), katerim sledijo potovanja (0,8 mrd EUR). Izvoz vseh storitev se je v prvih osmih mesecih 2023 glede na enako obdobje 2022 povečal za 8,0 %, uvoz pa za 6,1 %.

Tudi v storitveni menjavi predstavlja EU več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza ter glavnino presežka (1,9 mrd EUR). Izvoz je bil medletno večji za 0,5 mrd EUR (za 8,5 %) in sicer predvsem v Nemčijo, Francijo in na Hrvaško (skupaj 51 % povečanja izvoza). Uvoz se je povečal za 0,4 mrd EUR (za 10,7 %), pri čemer je izstopalo povečanje uvoza iz Italije, Hrvaške in Nemčije (skupaj 69 % povečanja uvoza).

Avgusta 2023 je presežek storitev znašal 0,4 mrd EUR, kar je za 27 mio EUR več kot avgusta 2022.

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih osmih mesecih 2023 znašal 0,6 mrd EUR, kar je 0,2 mrd EUR manj kot v prvih osmih mesecih 2022. Največ so na primanjkljaj vplivali dohodki od kapitala (0,9 mrd EUR), medtem ko so dohodki od dela in drugi primarni dohodki izkazovali presežek (skupaj 0,4 mrd EUR). Primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih osmih mesecih 2023 znašal 0,5 mrd EUR in je bil na podobni ravni kot v enakem obdobju leta 2022. Primanjkljaj v tem delu plačilne bilance ima predvsem sektor država (0,4 mrd EUR), največ iz naslova transferjev z Evropsko unijo (lastna sredstva Unije iz DDV in BND).

1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih je saldo finančnega računa dosegel 0,6 mrd EUR presežka, saldo tekočega in kapitalskega računa skupaj pa izkazuje 1,9 mrd EUR presežka. Statistična napaka v obsegu 1,3 mrd EUR kaže na še neidentificirane pritoke, ki predstavljajo 1,1 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Avgusta 2023 je kapitalski račun skoraj izravnal, finančni račun pa izkazuje presežek v znesku 0,2 mrd EUR. V tem mesecu je imel finančni račun 0,3 mrd EUR neto odlivov iz **vrednostnih papirjev**. Na neto odliv je najbolj vplival bančni sektor s povečanjem imetij dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev za 0,2 mrd EUR.

Največ neto prilivov v državo v zadnjih dvanajstih mesecih je bilo v obliki posojil (1,5 mrd EUR), dobro polovico predstavlja povečanje obveznosti drugih finančnih posrednikov razen zavarovalnic in pokojninskih skladov (S.125), približno tretjino pa je k temu prispevala država. Sledijo neto prilivi v obliki **neposrednih naložb** (1,1 mrd EUR). Analitični prikaz **neposrednih naložb po smeri naložb** v tem obdobju pokaže 0,2 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini in 1,4 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji.

Največja odlivna postavka finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih je bila **gotovina in vloge** (2,9 mrd EUR). Najbolj sta povečala svoje vloge v tujini sektorja centralna banka (za 2,0 mrd EUR) in država (za 0,9 mrd EUR). Z naložbami v vrednostne papirje je v zadnjih dvanajstih mesecih iz države odteklo 0,4 mrd EUR. Največ je bilo **transakcij z dolžniškimi vrednostnimi papirji**, kjer so neto nakupi tujih vrednostnih papirjev za 0,2 mrd EUR presegli neto prodajo domačih vrednostnih papirjev nerezidentom.

2

Zunanji dolg

Bruto zunanji dolg je avgusta 2023 dosegel 56,1 mrd EUR, kar je 4,4 mrd EUR več kot pred enim letom. Raven dolga je za 1,7 % nižja kot BDP v letu 2022 (izražen v tekočih cenah). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) je v zadnjih dveh letih vse bolj negativen in je avgusta 2023 znašal že -4,7 mrd EUR, kar pomeni **neto upniško razmerje Slovenije do tujine**. Avgusta 2023 je bila do tujine neto zadolžena država (16,1 mrd EUR), ki je glede na leto prej zadolženost zmanjšala za 0,9 mrd EUR. Neto zadolženost do tujine so izkazovala tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino (0,7 mrd EUR), medtem ko so bili vsi preostali sektorji neto upniki tujine.

Raven **bruto zunanjega dolga** je bila avgusta 2023 za 8,5 % višja kot pred enim letom. Prav vsi sektorji so v tem obdobju povečali zadolženost do tujine, od tega najbolj centralna ter komercialne banke (oba sektorja za 1,6 mrd EUR). Država je svoj dolg povečala za 0,3 mrd EUR na 21,6 mrd EUR kar predstavlja 38,5 % delež v celotnem dolgu, medtem ko je še pred letom dni, njen delež predstavljal 41,2 % delež celotnega dolga. Nefinančni sektor je svoj dolg povečal za 0,8 mrd EUR, pri čemer delež v celotnem dolgu ostaja na podobni ravni kot pred enim letom (22,5 %). Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v dolžniških vrednostnih papirjih (33,1 %) in dolg v posojilih (20,9 %).

Bruto terjatve do tujine so avgusta 2023 znašale 60,8 mrd EUR, kar je 6,2 mrd EUR več kot pred enim letom. Najbolj, za 3,9 mrd EUR je svoje terjatve povečala centralna banka (na 21,0 mrd EUR). Sledila ji je država z 1,1 mrd EUR povečanjem (na 5,5 mrd EUR). Najvišjo vrednost terjatev ima sicer nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (25,0 mrd EUR), ki je terjatve glede na predhodno leto povečal za 1,0 mrd EUR. Med instrumenti prevladujejo gotovina in vloge (37,9 %) ter dolžniški vrednostni papirji (29,2 %).

3.1 Plačilna bilanca

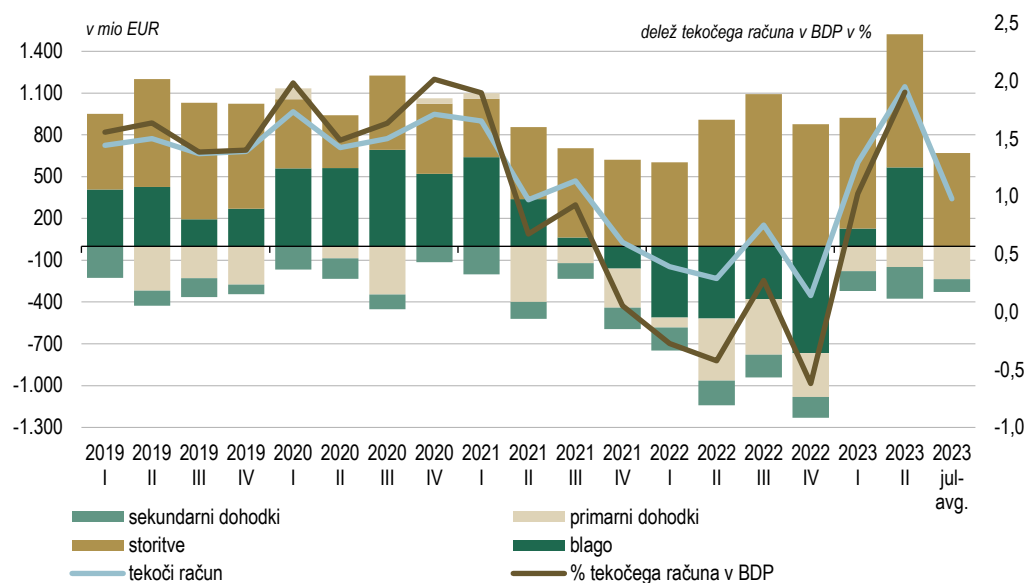
predhodni podatki, 13. 10. 2023

tokovi v mio EUR

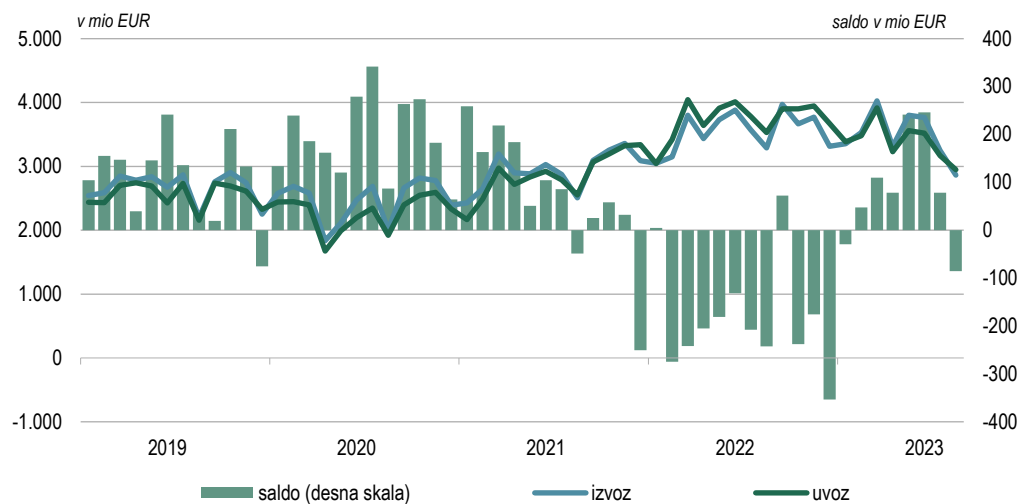
		januar-avgust		zadnjih 12	avgust	
		2022	2023	mesecev	2022	2023
I.	Tekoči račun	-609,2	2.088,7	2.119,4	-56,7	162,9
1.	Blago	-1.479,4	686,6	-7,9	-242,8	-85,2
1.1.	Izvoz blaga	27.906,7	27.893,1	42.614,1	3.289,1	2.861,4
1.2.	Uvoz blaga	29.386,1	27.206,5	42.622,0	3.531,9	2.946,6
2.	Storitve	2.152,6	2.420,1	3.749,8	340,3	367,0
2.1.	Izvoz storitev	7.074,8	7.641,8	11.700,4	1.080,8	1.098,1
2.2.	Uvoz storitev	4.922,3	5.221,8	7.950,6	740,6	731,1
3.	Primarni dohodki	-802,6	-557,0	-986,1	-99,0	-99,9
3.1.	Prejemki	1.364,2	1.684,2	2.475,6	139,5	179,9
3.2.	Izdatki	2.166,7	2.241,2	3.461,7	238,5	279,8
4.	Sekundarni dohodki	-479,8	-461,0	-636,4	-55,1	-19,0
4.1.	Prejemki	793,1	858,1	1.308,0	89,1	141,7
4.2.	Izdatki	1.272,9	1.319,0	1.944,3	144,2	160,7
II.	Kapitalski račun	-84,0	-116,6	-252,4	30,9	19,2
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	58,0	-45,6	-284,4	37,3	1,0
2.	Kapitalski transferi	-141,9	-71,0	32,0	-6,5	18,2
III.	Finančni račun	-949,1	1.287,8	558,6	-243,9	155,5
1.	Neposredne naložbe	-801,9	-646,4	-1.132,7	-218,2	-213,8
	Imetja	912,2	229,4	80,0	-153,5	-36,7
	Obveznosti	1.714,1	875,8	1.212,6	64,7	177,1
2.	Naložbe v vrednostne papirje	-706,7	-283,4	411,3	198,0	250,1
	Imetja	536,1	1.147,4	2.039,0	228,3	199,7
	Obveznosti	1.242,9	1.430,9	1.627,7	30,3	-50,4
3.	Finančni derivativi	-70,3	-21,3	-126,8	24,0	-2,6
4.	Ostale naložbe	514,3	2.181,9	1.297,0	-252,0	120,0
4.1.	Imetja	2.603,3	4.489,9	4.827,0	339,5	168,8
	Ostali lastniški kapital	12,2	-3,4	2,0	0,3	0,1
	Gotovina in vloge	1.410,4	4.201,3	4.704,8	566,2	551,9
	Posojila	165,3	85,5	260,4	48,2	4,3
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	-1,0	3,3	-3,6	-4,2	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	1.134,5	333,3	44,6	-246,8	-366,7
	Ostale terjatve	-118,2	-130,2	-181,3	-24,1	-20,8
4.2.	Obveznosti	2.089,0	2.308,0	3.530,0	591,4	48,7
	Ostali lastniški kapital	-1,4	5,7	8,1	0,3	0,1
	Gotovina in vloge	1.085,4	1.210,6	1.806,0	263,2	182,2
	Posojila	320,1	1.208,9	1.721,6	392,4	167,2
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	2,2	66,5	67,2	7,3	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	578,5	-460,9	-237,8	-45,7	-278,5
	Ostale obveznosti	104,2	277,1	164,9	-26,2	-22,3
	Posebne pravice črpanja (SDR)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Rezervna imetja	115,6	57,1	109,8	4,4	1,8
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-15,1	-9,6	3,0	-0,6	-5,2
	Gotovina in vloge	-4,5	1,5	2,3	-0,2	0,4
	Vrednostni papirji	137,5	65,6	104,2	5,5	6,6
	Finančni derivativi	-2,3	-0,3	0,3	-0,4	0,0
IV.	Neto napake in izpustitve	-255,9	-684,3	-1.308,5	-218,1	-26,7

Tekoči račun

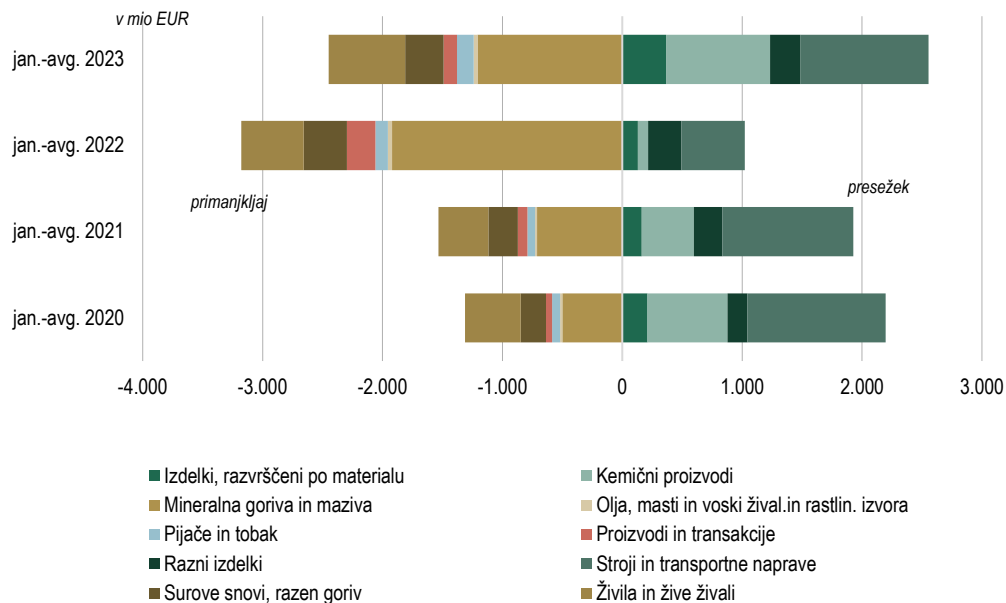
Slika 1: Tekoči račun – struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrletja)

Slika 2: Blago – izvoz in uvoz blaga

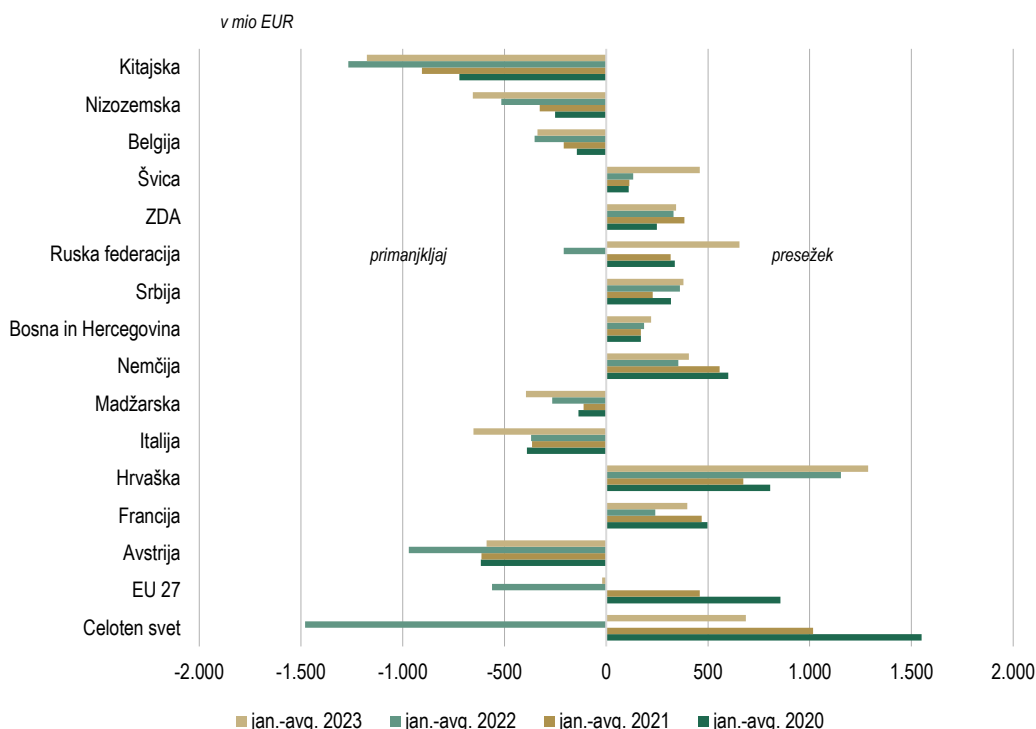

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1 za obdobje jan.-avg.*+. od leta 2020 do 2023

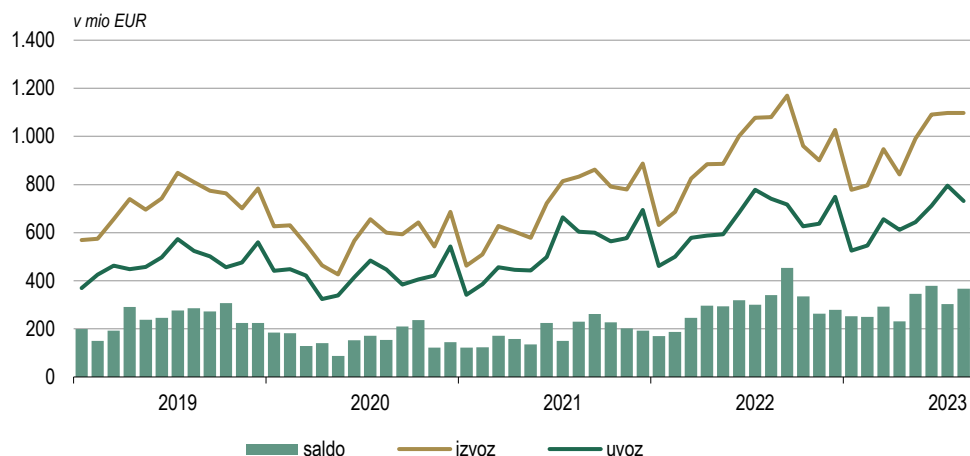

Opomba: vir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah

Slika 5: **Storitve – izvoz in uvoz storitev**

Slika 6: **Storitve – potovanja, transportne in druge storitve**

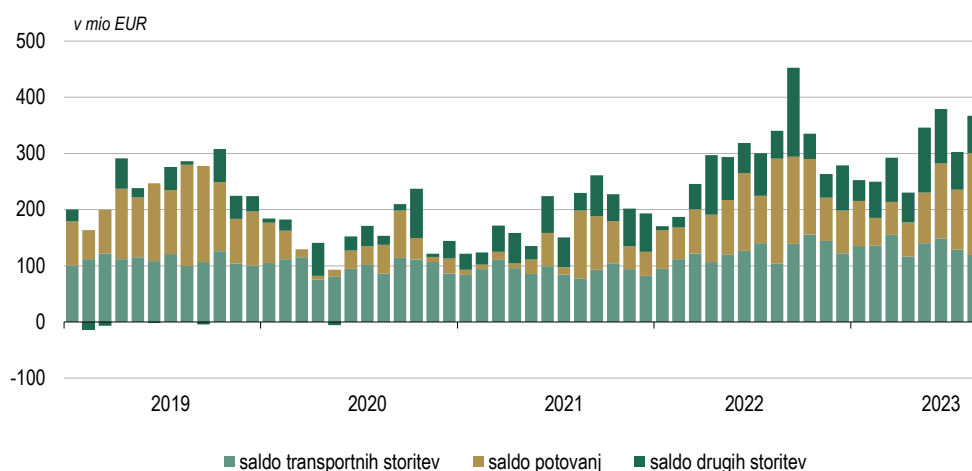
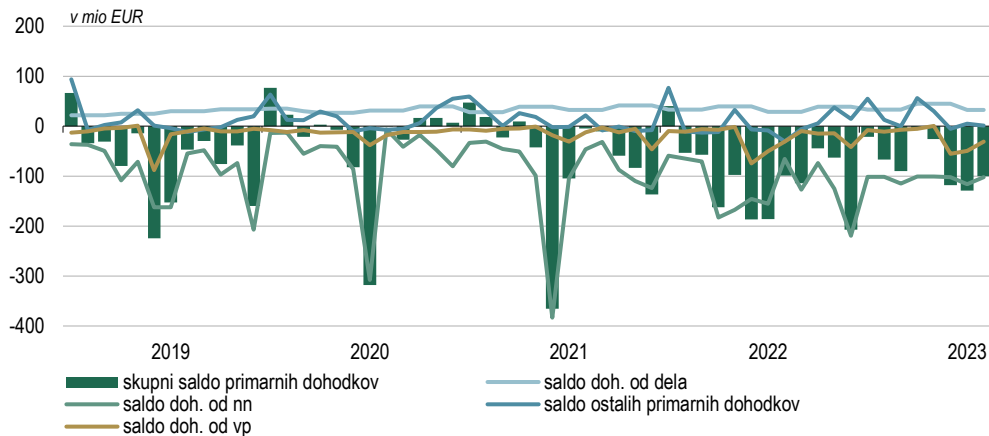

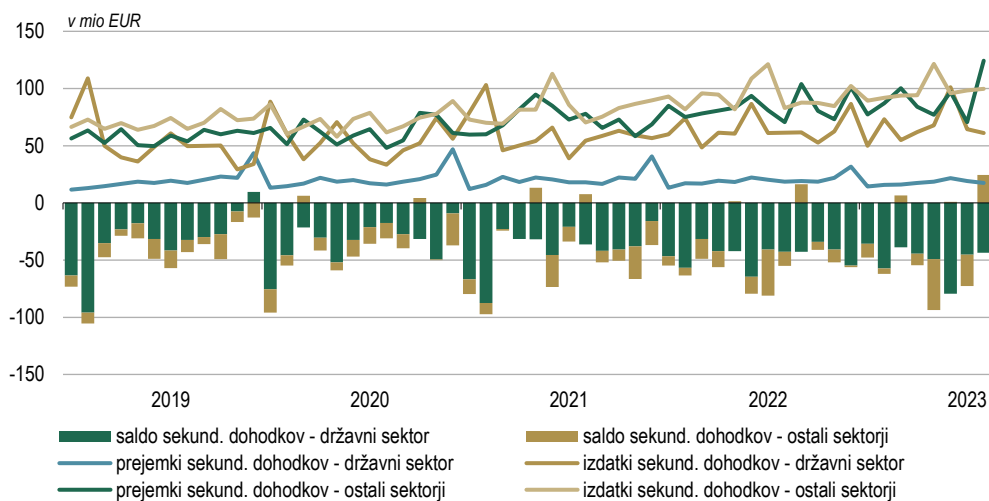
Tabela 2: **Storitve – delež posamezne postavke v celotnem izvozu ali uvozu**

	januar - avgust												
	v %	izvoz						uvoz					
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Storitve predelave blaga, ki je v lasti drugih oseb	2,0	1,7	3,0	2,5	2,0	2,3	0,5	0,6	1,7	2,0	2,5	1,6	
Vzdrževanje in popravila	1,3	1,3	1,4	1,3	0,9	1,1	1,4	1,2	1,4	1,2	1,0	1,3	
Transport	30,3	29,6	32,6	32,5	31,0	28,1	20,0	20,7	21,2	24,5	25,7	20,4	
Potovanja	35,4	34,9	21,1	19,9	28,2	29,5	29,2	29,1	20,5	19,9	24,4	28,6	
Gradbene storitve	5,4	6,7	9,1	9,4	6,6	7,1	2,7	3,1	3,8	4,4	3,7	2,9	
Zavarovalne in pokojninske storitve	1,4	1,6	2,4	2,9	2,4	2,6	2,0	2,2	2,6	2,5	2,4	2,8	
Finančne storitve	0,8	0,7	1,0	1,1	0,8	1,0	2,2	1,9	2,1	1,7	1,0	1,2	
Nadomestila za uporabo intelektualne lastnine	0,7	0,7	1,2	1,1	1,2	1,4	3,7	3,8	4,2	4,0	3,3	3,2	
Telekomunikacijske, računalniške in informacijske storitve	6,3	6,7	9,3	8,4	8,4	8,6	9,7	9,7	11,6	10,5	9,3	9,1	
Ostale poslovne storitve	15,4	15,0	18,1	19,9	17,7	17,4	25,7	24,8	27,7	26,1	24,1	26,1	
Storitve raziskav in razvoja	2,2	2,2	2,3	3,1	2,8	2,9	1,3	1,3	1,0	1,3	1,1	0,9	
Storitve strokovnega in poslovnega svetovanja	3,8	3,7	5,0	5,2	3,7	3,7	9,4	9,9	12,0	11,9	10,9	12,1	
Tehnične, s trgovino povezane in druge poslovne storitve	9,4	9,1	10,8	11,5	11,1	10,8	15,0	13,7	14,8	13,0	12,0	13,1	
Osebnostne, kulturne in rekreacijske storitve	0,8	0,9	0,8	1,0	0,7	0,8	1,5	1,6	1,9	1,9	1,5	1,6	
Državno blago in storitve	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	1,4	1,2	1,3	1,3	1,2	1,2	
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Slika 7: Primarni dohodki

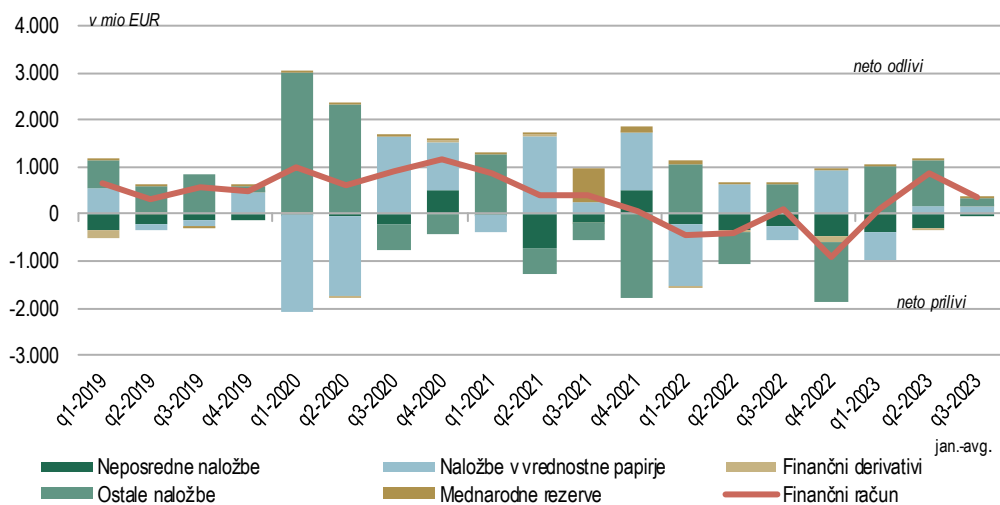

Slika 8: Sekundarni dohodki

Finančni račun

Slika 9: Neto instrumenti finančnega računa

Slika 10: **Sektorska členitev salda finančnega računa**

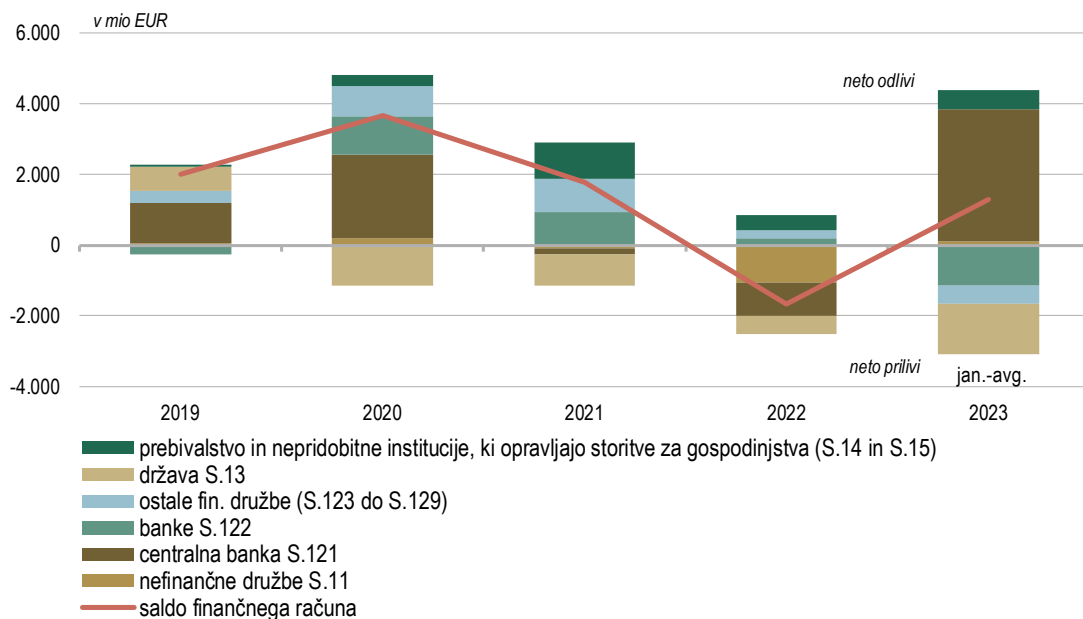

Tabela 3: **Neposredne naložbe**

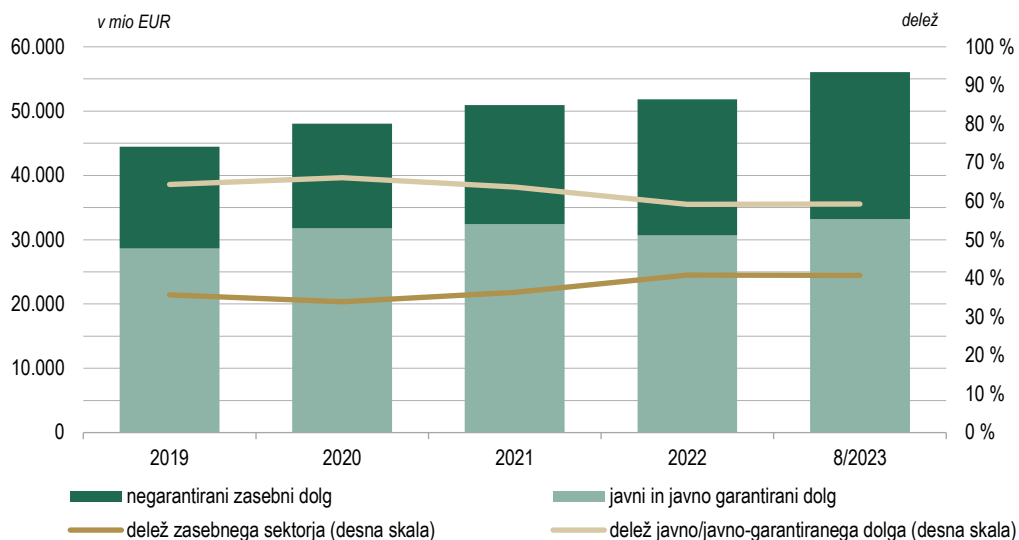
v mio EUR	januar-avgust		zadnjih 12 mesecev	avgust	
	2022	2023		2022	2023
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)					
Neposredne naložbe – neto	-801,9	-646,4	-1.132,7	-218,2	-213,8
Imetja	912,2	229,4	80,0	-153,5	-36,7
Lastniški kapital	128,4	108,4	181,5	38,9	12,4
Reinvestirani dobički	212,6	92,6	199,0	26,6	33,6
Dolžniški instrumenti	571,1	28,3	-300,5	-219,0	-82,6
Obveznosti	1.714,1	875,8	1.212,6	64,7	177,1
Lastniški kapital	521,6	207,5	533,8	68,8	-7,1
Reinvestirani dobički	575,9	500,3	786,1	71,5	111,6
Dolžniški instrumenti	616,6	168,0	-107,3	-75,5	72,7
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)					
Neposredne naložbe – neto	-801,9	-646,4	-1.132,7	-218,2	-213,8
Domače v tujini	792,0	378,1	234,6	-45,1	19,6
Lastniški kapital	128,4	108,4	181,5	38,9	12,4
Reinvestirani dobički	212,6	92,6	199,0	26,6	33,6
Dolžniški instrumenti	450,9	177,0	-145,8	-110,6	-26,4
Tuje v Sloveniji	1.593,9	1.024,4	1.367,3	173,1	233,3
Lastniški kapital	521,6	207,5	533,8	68,8	-7,1
Reinvestirani dobički	575,9	500,3	786,1	71,5	111,6
Dolžniški instrumenti	496,4	316,7	47,3	32,9	128,9

3.2 Zunanji dolg

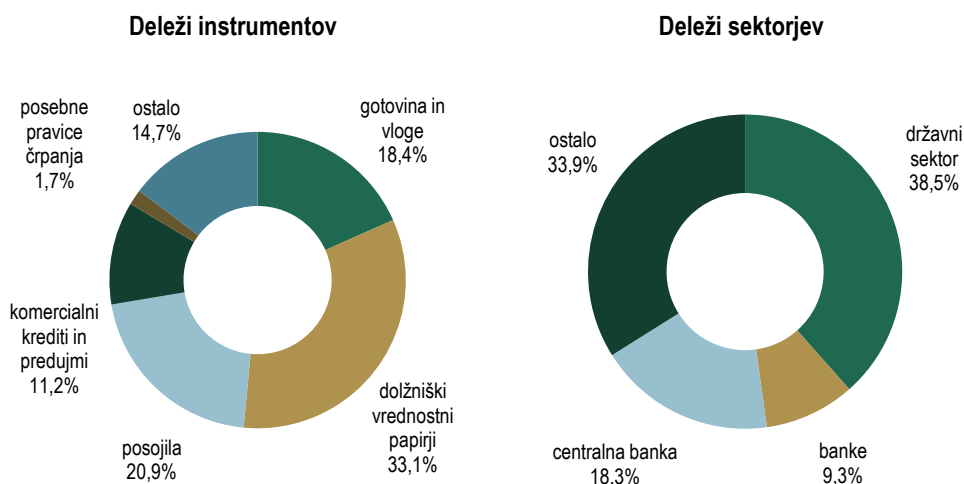
Tabela 4: Zunanji dolg

v mio EUR	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	31.07.2023	31.08.2023
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje	50.923	51.839	51.769	52.161	51.825	54.952	55.921	55.703	56.077
1. Državni sektor	23.280	22.833	21.764	21.159	19.978	21.667	21.588	21.493	21.567
1.1. Kratkoročni	1.376	1.257	2.069	2.210	1.861	2.322	2.570	2.606	2.703
Dolžniški vrednostni papirji	22	172	98	69	42	56	68	61	51
Posojila	464	115	922	1.173	972	1.231	1.246	1.318	1.455
Komercialni krediti in predujmi	59	68	79	91	65	74	122	95	95
Ostale dolžniške obveznosti	831	902	969	878	782	962	1.134	1.132	1.102
1.2. Dolgoročni, od tega	21.904	21.576	19.696	18.949	18.116	19.345	19.018	18.887	18.864
Dolžniški vrednostni papirji	19.068	18.746	16.877	16.099	15.253	16.491	16.159	16.029	16.007
Posojila	2.819	2.815	2.804	2.835	2.848	2.838	2.836	2.835	2.833
2. Centralna banka	7.629	7.984	8.334	8.722	9.234	9.532	9.831	10.134	10.258
2.1. Kratkoročni, od tega	6.668	7.015	7.340	7.702	8.260	8.570	8.879	9.186	9.306
Gotovina in vloge	6.640	7.012	7.339	7.697	8.227	8.570	8.879	9.186	9.306
2.2. Dolgoročni, od tega	962	969	994	1.021	974	963	953	948	952
Posebne pravice črpanja	962	969	994	1.021	974	963	953	948	952
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	3.178	3.479	3.420	3.918	4.214	4.444	5.244	5.134	5.228
3.1. Kratkoročni, od tega	1.067	1.119	1.032	1.185	1.043	1.145	1.191	1.088	1.140
Gotovina in vloge	731	884	792	968	805	879	918	853	913
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posojila	295	219	231	207	226	228	254	222	203
Ostale dolžniške obveznosti	41	15	10	9	12	38	19	12	24
3.2. Dolgoročni, od tega	2.112	2.360	2.388	2.733	3.171	3.299	4.053	4.046	4.088
Gotovina in vloge	17	15	16	25	29	34	75	75	77
Dolžniški vrednostni papirji	775	983	968	1.227	1.431	1.565	2.316	2.312	2.311
Posojila	1.313	1.335	1.368	1.448	1.674	1.666	1.629	1.628	1.669
Ostale dolžniške obveznosti	2	26	34	33	30	29	32	28	30
4. Ostali sektorji	11.154	11.582	12.022	11.982	12.264	13.049	12.719	12.695	12.619
4.1. Kratkoročni, od tega	6.548	7.011	7.448	7.444	7.636	7.768	7.357	7.358	7.206
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	15	15	13	13	13
Posojila	763	777	700	713	791	860	842	839	794
Komercialni krediti in predujmi	5.583	6.018	6.492	6.425	6.583	6.652	6.278	6.278	6.177
Ostale dolžniške obveznosti	201	216	257	306	247	241	224	227	221
4.2. Dolgoročni, od tega	4.607	4.571	4.573	4.538	4.628	5.281	5.362	5.337	5.413
Dolžniški vrednostni papirji	196	197	199	201	203	203	202	202	202
Posojila	3.880	3.840	3.873	3.813	3.955	4.602	4.675	4.664	4.741
Komercialni krediti in predujmi	24	21	21	29	25	35	35	35	34
Ostale dolžniške obveznosti	508	513	480	494	444	441	450	435	435
5. NN: medpodjetniška posojila	5.682	5.961	6.229	6.379	6.135	6.260	6.538	6.248	6.405
Neto zunanji dolg	-1.204	-1.629	-2.601	-3.545	-3.389	-3.377	-4.296	-4.560	-4.709
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg	50.923	51.839	51.769	52.161	51.825	54.952	55.921	55.703	56.077
Javni in javno garantirani dolg	32.421	32.263	31.518	31.265	30.664	32.615	32.825	33.031	33.229
Negarantirani zasebni dolg	18.503	19.576	20.251	20.895	21.161	22.337	23.096	22.672	22.848

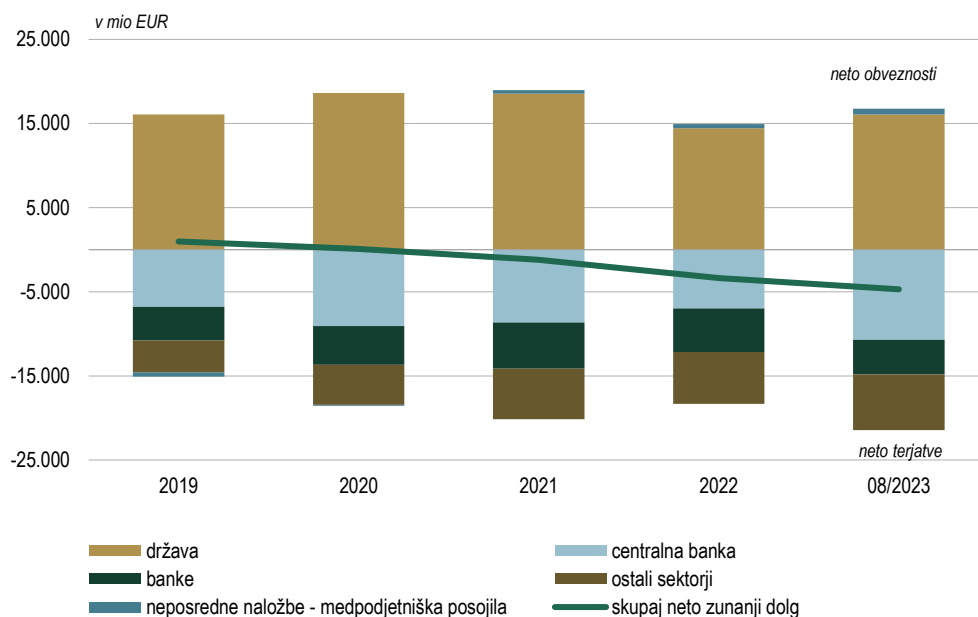
Slika 11: Bruto zunanji dolg

Slika 12: Struktura bruto zunanjega dolga – 08/2023

Slika 13: Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)

4.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temeljijo na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva in nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

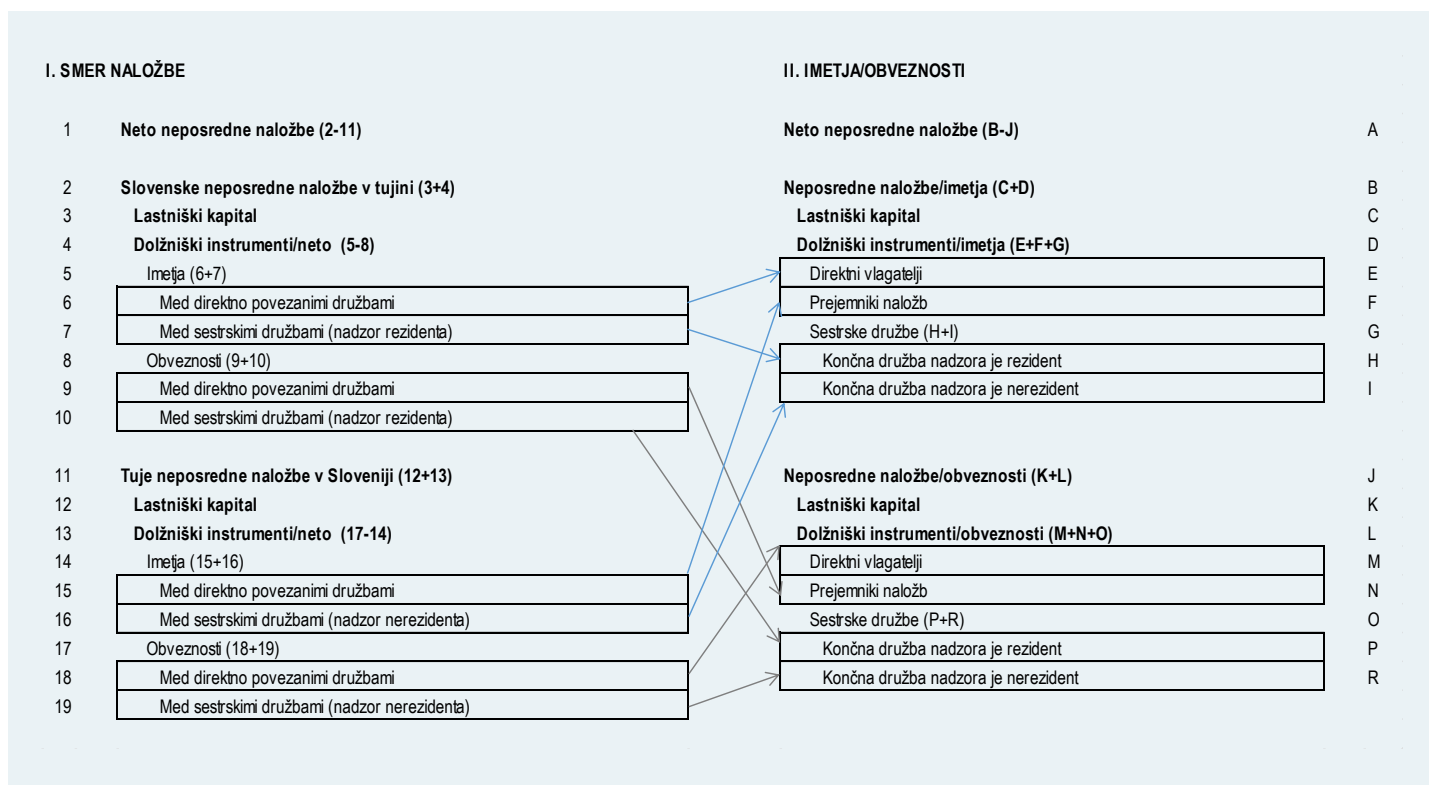
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov ter finančnih derivativov.

4.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** in **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v tej informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 7). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 6 na strani 12.

Okvir 1: Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavanje gotovinskih EUR transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oziroma obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatve iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost in terjatve / gotovina in vloge / prebivalstvo / kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2023 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).